

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

sie w Strumieniu tajne zebranie, na którym ks. Brzydys miał się wyopowiedzieć przeciwko wstąpieniu rządu i radził szeregować do czasu aż nastąpi dozyja koalicji. Tymczasem sprzeciwiła się temu P. O. W. w Bytomiu i oświadczyła, że szczerze działac na własną rękę.

Vorwärts oskarża rząd polski, że powstańców popiera, szanując jednak, że powstanie dla rządu polskiego przyszło trochę szaweszoale.

Francuzi i Anglijo o Śląsku. Paryż. Prasa francuska i angielska rozpisuje się szeroko o gwałtach nie miśskich i pastwianu księ nad ludnością polską na Śląsku Górnym. Większość pism wypowiada zdanie, że nie należy sądzić, ażeby ludność polska była długi czas zupełnie obojętna na pogromy niemieckie o kilka nacię kilometrów za granicą. Wojna Polska z Niemcami zdaje się być nieunikniona.

Stan wojenny między Polską a Niemcami.

Wiedeń. Z Katowic donoszą, że przed sądem wojskowym w Bytomiu rozpoczął się proces przeciw szeregowi osób pochodzenia polskiego, które ujęto na Górnym Śląsku z bronią w rękę i postawiono pod zarzutem buntu przeciw państwu pruskiemu.

Wiedeń. Z Katowic donoszą, że przed sądem wojskowym w Bytomiu rozpoczął się proces przeciw szeregowi osób pochodzenia polskiego, które ujęto na Górnym Śląsku z bronią w rękę i postawiono pod zarzutem buntu przeciw państwu pruskiemu.

W ciągu rozprawy stwierdziło dochodzenie, że wśród podsądnych są także legioniści polscy.

W następstwie tego faktu odnośni podsądni będą traktowani jako jeńcy wojenni.

Śląsk Cieszyński będzie należał do Polski.

Warszawa. „Kurier Poranny” donosi z Paryża, że reprezentacja Cieszyńska Rady Narodowej w Paryżu, oddziałała bardzo korzystnie na załatwienie sprawy śląskiej.

Rada koalicyjna uchwaliła w ten sposób, że okręg cieszyński i bielski należą do Polski bez plebiscytu który się odbędzie tylko w okr. fryzackim.

O wynik tego plebiscytu możemy być spokojni. Czesi są wyrokiem przysądzeni, i wytęją siły, aby zrealizować przyrzeczenie Dmowskiego, że Polska gotowa im zbudować kolej na przestrzemi 6 km. Nadto starają się uzyskać inne koncesje ekonomiczne.

Czesi denuncjują Polaków. Morawka Ostrawa, 28 sierpnia Krajowy „Vibor Sleski” wysłał do Francuskiego prezydenta ministrów i przewodniczącego konferencji pokojowej p. Clemenceau telegram który mówi o wzburzeniu narodu oze-

kiego z powodu utraty Śląska Cieszyńskiego.

Eszkomo Czesi nie mogą zrozumieć, że konferencja pokojowa mogła wydać wyrok przeciw Czesom na korzyść narodu, który tworzył przeciwnie koalicji legijny i siałwł niemieckie swojogęstwa

Telegram mówi o poważnej sytuacji i zapewnia, że Czesi nigdy nie rzekną się siem, do których mają prawa historyczne i bez których żyć nie mogą.

Plany dalszej walki ozeckiej. Cieszya. 28 sierpnia. Wiadomość o postanowieniu konferencji pokojowej wywołała niesłychaną konsternację w Czeszech. Dzienniki wywołują do walki dalszej w tej „Dwunastej godzinie”.

Dziś ma się odbyć wiecie protestujące w Morawskiej Ostrawie i Zagłębiu. Prywatnie donoszą nam, że Czesi organizują na jutro protestujący strajk w Zagłębiu.

Jak Anglia ułatwi eksport do Polski?

London. Reuter. Minist. handlu donosi oficjalnie, że wkrótce otwarte będzie biuro, które przyszanwać będzie kredyty, zgodnie z projektowanym ułatwieniem eksportu do pewnych szeregów krajow. Europy, o których mówił premier w parlamencie. Kredyt oparty będzie na wekslach, wystawianych w Anglii przez sprzedawców towaru, a akceptowanych przez kupujących. Weksle te będą deponowane najpierw w określonym banku w kraju, w którym kupowana będzie waluta na pokrycie sumy, wyszaczonej przez biuro. Następnie weksle będą musiały być zagwarantowane przez bank, w którym będą złożone i pozycjonowane sarszadzenia, dotyczące objęcia towarów.

ezalo prowizorycznie wysokość sumy, która ma być złożona za każde 100 funtów szterlingów i będzie miało prawo oznaczasz swoje koszty stosownie do rodzaju transakcji.

Kredyt będzie udzielony na określony czas, który będzie określało biuro, jednak nie na dłuższy czas, niż na trzy lata. Skala procentowa będzie na każde następne 6 miesięcy podwyższana, aby smusiod korzystniejszego s kredytu do praktyki likwidacji. Kredyty, które zostana przyznane, nie będą wyższe, niż 80 proc. pierwotnej ceny towarów oraz s kosztami przewozu i ubezpieczenia.

Transakcje dokonywane będą tylko za pośrednictwem banków i na zasadzie informacji, zasięgniętych przez bank. Ogólna suma kredytu nie ma przewyższasz 26 milionów funtów szterlingów.

Przemysł polski na rynku światowym.

W pierwszych dniach października r. b. odbędzie się w Lugdunie (Ljon) we Francji jesienny jarmark na wytwory przemysłowe i sztuki o charakterze międzynarodowym, udział bowiem w jarmarku biorą przemysłowcy i kupcy całego świata. Jarmarki takie mają pierwszorzędne znaczenie, dla każdego narodu są bowiem próbą jego sprawności organizacyjnej w przemyśle i handlu, zaznajamiają obcych z jego produkcją i zdolnością ekspansyjną, wreszcie zachęcają krajowych wytwórców do szukania za przykładem zagranicy nowych pomysłów i wzorów dla produkcji własnej.

Jest jasne, że Polska wyniszczona przez długotrwałą wojnę i obce okupację, mając unieruchomiony przemysł rodziny, nie może pokusić się o należyte wystąpienie do międzynarodowego współzawodnictwa na jarmarku lugduńskim; nie mniej jednak nasz interes narodowy i ekonomiczny wymaga nieodzownie, by nasza produkcja krajowa w zakresie przemysłowym i rękodzielniczym była na jarmarku odpowiednio reprezentowana.

Należy podkreślić to tymbarziej, że niektóre państwa, również ciężko, jak Polska dotknięte wypadkami wo-

jennymi, zapowiedzieli już swój udział w tym jarmarku, że wspomnimy tu tylko o zrzuwanej Serbji lub o Rumunji Biorą w jarmarku udział również Czechi, które już potrafiły zainteresować dla swej sprawności gospodarczej sfery przemysłowo-handlowe w Anglii i Francji.

Zagranica dotychczas mało mówi i mało wie o przemyśle i handlu polskim.

Jarmark lugduński daje właśnie przemysłowcom i kupcom naszym sposobność występując na arenie między narodowej poraz pierwszy, jako kupcy i przemysłowcy wolnej Polski, podnieść i odznaczyć Jej imię i zainteresować zagranicę w polskiej wytwórczości i polskim handlu.

Sekcja Handlowa Ministerstwa Przemysłu i Handlu zachęca gorąco przemysłowców naszych i kupców do jak najintensywniejszego wzięcia udziału w jarmarku lugduńskim. Sekcja gotowa jest udzielić życzącym wszelkiego poparcia w Komitecie jarmarku w sprawie otrzymania miejsc i kioszków.

Sekcja Handlowa ułatwia również kupcom i przemysłowcom przejazdy i otrzymanie paszportów zagranicznych oraz udziela wszelkich informacji, dotyczących się jarmarku. Komitet jarmarku mieści się w Paryżu — rue de Rome.

Z WIOŹNIE WYDARZEN.

Warmiński komitet plebiscytowy.

Ukonstytuował się Warmiński Komitet Plebiscytowy w Warszawie. Na prezesa Komitetu powołano mecenasa Antoniego Osuchowskiego; jako tego, którego działalność patriotyczna od dawna już dawniej wielkie usługi sprawi tych kresów. Na wiceprezesa obrano pp.: Adama Zameyskiego i Artura Oppmanna, znakomitego poeta, a na sekretarza red. Prószynkiego.

Gen. Karnicki dostał dymisję.

„Kurier Codzienny” donosi z Warszawy: Generał Karnicki, szef misji, która miała się udać do atamana Dzhitasa, przeszedł w stały stan wypoczynku. Jak wiadomo z generałem Karnickim wyruszył miał jako szef misji, aresztowany przed kilkoma dniami podpułkownik Domański.

Jeńcy w Rosji.

Kraków. Donoszą z Paryża: Oficer armji szwajcarskiej otrzymał polecenie wyjechania z miast amerykańskiego Czerwonego Krzyża do Rosji celem szbadania losu jeńców międzywojennych, którzy znajdują się w rękach bolszewickich.

Powrót wojsk amerykańskich.

London. Jak donosi korespondent paryski Daily Telegraphu, dnia 18 b. m. opuścił port Brestu milion żołnierzy amerykańskich w powrocie do ojczyzny. Ogółem dotychczas wyjechało z portów francuskich do Ameryki 3 miliony żołnierzy amerykańskich, tak, że liczba amerykańska pozostawionych w Europie jest już bardzo nieznaczna.

Interwencja w Meksyku.

Wiedeń. Biuro korespondencyjne donosi: New York Sun podaje, że kwestja Meksyku nie jest jeszcze załatwiona. Stany Zjednoczone postąpią podobnie, jak swego czasu w sprawie Kuby. Plan interwencji w Meksyku na lądzie i morzu jest już gotów. Interwencja potrwa najwyżej 6 miesięcy i jest konieczna, gdyż Carranza swoją butą wobec obywateli Stanów Zjednoczonych przekroczył wszelką miarę. Nadto gdyby Stany Zjednoczone nie zrobiły tam porządku, to Meksyk uległby rozpadnięciu się.

Oficerowie niemieccy przed sądem.

Haga Z Paryża donoszą. Przed sądem wojennym w Nancy stają niebawem oficerowie, podoficerowie i szeregowcy niemieccy, oskarżeni o akty terroru w Księstwie Luksemburskim. Między oskarżonymi znajdują się też następcy tronu Ruprecht Bawarski, bez względu na to, że ks. Ruprecht posiadał rangę marszałka polnego. Na czele sądu stanie jeden z marszałków francuskich.

Na Węgrzech.

Kraków. Budapeszteński magistrat zawiesił 281 nauczycieli w szyni nośnych i wdrożył przeciwko nim postępowanie dyscyplinarne z powodu bezczelności w bolszewizm. Na liście znajdują się między innymi nauczycieli, którzy, dzięki uczestnictwu w bolszewizmie, dostali się na wysokie urzędy państwowe. starszy nauczyciel Csot, były poseł w Wiedniu, prof. szkoły handlowej Bolgar, przedstawiciel komisariatu ludowego spraw zagranicznych.

Bela Kuhn.

Wiedeń. Wiedeńskie biuro korespondent donosi. Bela Kuhn i dwóch internowanych z nim komisarzy byłego rządu sowieckiego na Węgrzech zostali przewiezieni s Heldeneubel do Karlsfelda w Winerwald. Zgromadzone tam już około 40 osób.

Dżuma w obszarze dońskim.

Z Lublina donoszą: Osoby przybyłe z tamtej strony frontu przynoszą wiadomości o szerzeniu się dżumy w obszarze dońskim.

Dżuma szaleje w 180 miejscowościach. W miejscowościach tych wyginęło wszystko bydło.

Mazury i Warmja

Warszawa. Z komitetu maszarskiego donoszą: Władze pruskie gorączkowo agitują w różnych odeswach za szeroką organizacją

straty gminnych na Maszarah w Warmji, aby przez to wykazać konieczność okupacji przez wojsko koalicji; a ten samemu wynik plebiscytu przegadano na naszą niekorzyść. Natomiast ludność polska wspomnianego terenu plebiscytowego stanowczo domaga się opróżnienia maszarów i Warmji s wojsk niemieckich i zastąpienia ich wojskami koalicji, o ile możliwości polskami wyszanta ewangelię, o ile chodzi o protestancie-polskie tereny maszarskie.

15 osób rannych przez aeroplany!

Aeroplany niemieckie szybciej nad Silesnowem, o czym już donosiliśmy, zostały skierko: Franciszkę Pruszk lat 18 s ulicy Siankiewicza 6, Władysława Nowakowskiego lat 65 s ul. Wiejskiej Nr 4, i tego właśnie mieszkaniu oraz Ignacego Żurka s ul. Zagórskiej, który został ranny przy ul. Starosnowowieckiej 66. Nowakowski miał przecięte arterję, ranę lewą goleń pod kolano. Uprawy krwi nie można szatanować. Żurek ranny w prawe udo. Objęsą w szpitalu. 12 lekko rannych dotąd nie zarejestrowano, lecz są bowiem w domu

Chwila błędna.

Do Kowna przybył przedstawiciel Litwinów amerykańskich o Ramadas i zakomunikował, że w Warszawie czeka na wyjazd do ojczyzny 85 tys. regularnego wojska.

Spitzberg będzie przynany Norwegii, a wielkie pola węglowe tam się znajdujące, otrzyma Anglia.

Plan interwencji Stanów Zjednoczonych w Meksyku na lądzie i morzu jest gotowy; interwencja potrwa najwyżej 6 miesięcy.

Doręczone ostatecznych warunków pokojowych Austrii odrzeczy się o kilka dni.

Niemiecki minister spraw wewnętrznych sarszadził, aby w rozsaicę Sedana nie przystrajano budynków publicznosci.

KURS MARKI POLSKIEJ.

Nagły i gwałtowny spadek kursu marki polskiej zaniepokoił poważnie szerokie warstwy publiczności.

By otrzymać wyjaśnienie w tej sprawie uprosiliśmy osoby miarode, aby zechcieli udzielić nam odpowiedzi na pytania, które obecnie nieważnie wiele osób sobie zadaje.

Przedewszystkiem podamy informację, udzielone prasie warszawskiej w sferach rządowych.

— Czemu przypisać gwałtowny spadek marki polskiej? — brzmiało pierwsze nasze pytanie.

Odpowiedziano nam: — Przedewszystkiem oczywiście nagłemu powiększeniu popytu na walutę zagraniczną i braku odpowiedzi na pytania. — Wskutek tego nieliczni posiadacze jej nadmiernie wyśrubowali ceny.

Właściwą przyczyną jednak jest obniżenie marki niemieckiej na giełdach zagranicznych, szczególnie w Zurichu. Marka polska nie posiada debiutu za granicą, i kurs jej jest w zależności od kursu marki niemieckiej.

Z tego samego powodu istnieje u nas agio na marki niemieckie ze szkodą dla marek polskich.

Konjunktura ta została podchwyciona przez spekulację, prowadzoną przez kantory wymiany i poszczególnych osobników, podjudzając niezdrowe żądze łatwego zarobku. Przyznoszą to wszystko państwu dotkliwą szkodę, zwalczamy to więc usilnie.

Na drugie pytanie, brzmiało: „Jakie mogą być i będą następstwa upadku marki?” — odpowiedziano nam:

— Jeśli tak dalej pójdzie, to wkrótce handel i przemysł będzie musiał ustać bo wszelka kalkulacja z powodu ciągłych wahań kursu będzie niemożliwa.

— Czy można dalszy spadek powstrzymać i jakie są środki zapobiegawcze? — pytaliśmy dalej.

— Powstrzymać spadek — odparło nam — można będzie dopiero po unormowaniu się i uregulowaniu stosunków wewnątrz państwa. Zależy to przedewszystkiem od centrali dewiz i jej działalności.

Ostatnie pytanie brzmiało: — Co może przyczynić wartość obiegową?

— Marka — odpowiedziano nam — nie jest właściwie walutą polską!

20-lecie Tow. Kredytowego m. Częstochowy.

Jedną z najpoważniejszych miejscowych instytucji finansowych, mianowicie Tow. Kredytowe m. Częstochowy, obchodził będzie w dniu 1 września r. b. XX-lecie swego istnienia.

Założycielami tej, tak pozytywnej w mieście naszym, instytucji byli pp.: Bejdowski Jan, Bogusławski Władysław, Cymbler Bernard, Dąbski Hubert, Fisser Teofil, Ginsberg Herman, Gradstein Markus, Hamburg Jan, Kieslich Florian, Kruk (Isak), Koba Leopold, Kohn Ludwik, Kwasiński Feliks, Markusfeld Henryk, Malinowski Aleksander, Pietrzykowski ski Korneliusz, Szwede Kazimierz, Szesczeński Kajetan, Tomczyński Ignacy, Werysocki Jan, Wilczyński Marek, Włodarski Bruno i Zborowski Mieczysław.

Pierwszą władzę Towarzystwa stanowiąli: p. H. Dąbski—Prezes dyrektora, pp. I. Tomczyk i H. Markusfeld — dyrektorowie, pp. W. Bogusławski, M. Zborowski i J. Rotszyld — zastępcy dyr.

Komitet nadzorczy: B. Włodarski—Prezes i Członkowie: pp. Fisser, M. Gradstein, J. Lamparski, p. Kruk, F. Kwasiński, A. Malinowski, Dr. J. Markusfeld i K. Sawade.

Tow. Kredytowe m. Częstochowy jest jedną z najpoważniejszych instytucji finansowych w królestwie, która dzięki sprężystości władzy i dyktando rozwija się nader pomyślnie, pomagając z roku na rok kapitał obrotowy i rozszerzając zakres działalności finansowej. Światowa wojna paraliżująca wszelkie operacje finansowe odbiła się niekorzystnie i na interesach Towarzystwa, narzucając właścicielom listów zastawnych na ponoszenie znacznych strat na wahałach waluty rublowej.

Fatalny okres anormalnej gospodarki finansowej Tow. przetrwało pomyślnie i obecnie z roku na rok dochody Tow. poszyna się zwiększać. W roku 1918 osiągnięto czystego zysku 29,556 mk. 61 fen., gdy tymczasem w roku bieżącym czysty zysk wynosi 56,317 mk. 89 fen.

Dzisiejsze zebranie reprezentantów będzie zarazem uroczystym obchodem XX-lecia Towarzystwa. Należy przypuszczać, że chwila tę pp. reprezentanci urosną w sposób godny tej poważnej instytucji finansowej społecznej, ofiarując pewną sumę na cele naszego potrzeb narodowych i filantropijnych. Nie wątpliwy, że i personel biurowy, a zwłaszcza członkowie jubilaci, którzy przetrwali najtrudniejszy okres istnienia instytucji, otrzymają z okazji 20-lecia uroczystości mile widziany upominek pod postacią gratyfikacji.

Obecne władze Towarzystwa stanowią: p. Ignacy Tomczyk — Prezes dyrektora, pp. Józef Ficozys i Henryk Markusfeld — dyrektorowie, pp. Teofil Fisser, Stanisław Holman i Kazimierz Malinowski — Zastępcy dyrektorów.

Komitet nadzorczy: Dr. Józef Marczewski — Prezes, członkowie pp. Henryk Friede, Lucjan Gładych, Stanisław Hertz, Dr. Edward Kohn, Jan Ogowski, Korneliusz Pietrzykowski i Mieczysław Zborowski.

Członkami jubilatami z władz Towarzystwa są pp.: Ignacy Tomczyk, Prezes Dyrektora i dyrektor Henryk Markusfeld (bez pracy); (z pracy) Wice dyrektor Teofil Fisser i członkowie komitetu nadzorczego: pp. Kazimierz Szwede i Mieczysław Zborowski, oraz urzędnicy biurowi (bez pracy) p. Feliks Dobrucki — buchalter i p. Józef Fisser — kasjer.

„Częstochowa — synom swoim“.

Wczoraj, w lokalu Kupców polskich odbyło się zebranie pań w sprawie projektowanej kwesty pod domach w dniu 3, 4 i 5 września dla powiększenia funduszu potrzebnego do postawienia skromnego pomnika naszym poległym Legionistom.

Stanie on na cmentarzu miejscowym na Kulach, na pięknym placu, bez interesowno ofiarowanym na ten cel, przez Dozór kościelny przy parafii św. Zygmunta, a stanowiąc go będzie monolit z pełnego granitu, 2 mt. przeszło wysokości, postawiony na płycie również granitowej, na odpowiednim podmurkowaniu z kamienia i cementu.

Kamienne słupy połączone żelaznym łańcuchem, dopełnią skromnej, prostej, prawdziwie żołnierskiej cało-

ści. Roboty kamienniarzki wykonywa z pietzymem i starannością majster kamienniarzki p. Józef Billewicz pod artystycznym i technicznym kierunkiem inżyniera-rzeźbiarza p. Rudnickiego i pp. inżynierów: Hłasko i Modkowskiego. Dzięki dobrej woli i uczynności ludzkiej, której dowody w właściwym czasie ujawnione będą, a zwłaszcza dzięki Dowództwu miejscowego korpusu wojsk Hallera, które przez 9 dni po 2 pary koni pod transport tych ciężarów z największą uprzejmością dawało; można było rzecz do tak pomyślnego rezultatu doprowadzić. Wprawdzie praca ta nie zaopiniowana może być kamienne łańcuchy dotąd bezpłatnie na miejscu przeznaczania, ale ich nakład pracy i trudu kosztowało wydobycie ich i zwieźlenie! Dość powiedzieć, że łańcuchy żelazne pekały pod naporem ciężaru, a były miejsca, szcze-

kilku robotników za zbyt natężony dopomnianie się o zapomogli i pracę. Gdy szasztyś posiadał się do wiadomości o wyniku rewizji, zrobionej u arestowanych, p. komisarz oznajmił mi na wstępie:
— Broni ani śladnych proklamacji bolszewickich nie miał, ale za to u jednego z arestowanych znaleźliśmy w komórsce kilka sztuk złotych monet.
— Może fałszywe? — zauważyłem.
— Ale skądże! Jak najprawdziwsze, a podobają Mikolaj.
— Hm, hm... W takim razie owego robotnika można postawić za chodzący, a właściwie mówiąc siedzący (notabene... w kowie) i z wszelkich miar godny nadstawienia wódr oszczędności. Gdybyśmy więcej mieli takich oszczędnych obywateli robotników, a pewnością byłibyśmy jednym z najbogatszych państw w wyערpanej obecnie se złota Europie.
— Tak, ale tutaj rozchodzi się o co innego — zauważył pan komisarz.
— Mianowicie?
— Dlaczego ten robotnik tak kręcił, że jest głodny, jeżeli miał jeszcze złota pieniądze.
— Czy pan komisarz

gdymy on w ciągu 5-ciu lat wojny chciał być zawsze najedzonym, to pieniądze na długoby mu wystarczyły?
— Tak, ale to nie zmienia postaci rzeczy, że skoro miał złote pieniądze, nie znajdował się jeszcze w położeniu bez wyjęcia.
— Poniekąd przysną pan słusność, ale...
— Tu niema żadnego ale — przewził mi pan komisarz: — lubi robotnicy także nie donnal jeszcze ostatecznej nędzy. Czy pan sądzi, że oni faktycznie są bardzo głodni?
— Dlaczegoż nie mają być głodni, panie komisarzu, kiedy nawet ja, pomimo że na brak pracy nie mogę się ukarzać, w czasie ostatnich dwóch lat jeszcze ani razu nie byłem przyzwolone najedzony: teraz nawet trzema obiadkami restauracyjnymi nie można głodu zaspokoić.
— Sądzę, że jakby pan sjadł taką kolację, jak arestowanym bezrobotnym przysną ich żony lub córki, a pewnością byłby pan najedzony.
— Czy podobna?
— Bynajmniej nie tartuła. Ot, takie kawały kiełbasy!... w tem miejscu pan komisarz uderzył się samą szczytą ręką powyżej łokcia — a po chwili dodał: — no i co pan na to?
— O ile mi wiadomo z własnego

doświadczenia, ilekroć miałem na ta lezu długą kawał kiełbasy, to był on dla mnie bardzo cenny, a wromie nie można się temu sbytko dziwić, że ponieważ żony starają się całodziś smutną dolę uwieczonych przynajmniej... kawałkiem kiełbasy.
— Bb, a panem nie można rozumować powatnie — mruczał z przechysem pan komisarz, podjęte mi ręką za pośledzenia.

Niesłownie od wydawania w przy szłym tygodniu sąpomogli dla bezrobotnych, szersze sfery uboższej ludności spotka jeszcze jedna miła niespodzianka.

Po pięcioletniej egzystencji miejska Deputacja żywnościowa kończy swój tywy dotychczasowy przywrócić losowych wstąpił 150 stonczyplik i 200 urzędników od brunatnego węgla i brunatnego... suknu. Skłupy komitowskie nie będą już więcej sprawa dawaj spatek i prokurę do prądu, nie będzie już ogoszek przed sklepami, ani kuponów na fasole, ani ładnej serji na litery F— I, G — A. Słowem zapamiętajcie obecnie istnyżaj na ziemi. O raj tym, rozpamiętajmy nową erę egzystencji i rozpamiętajmy się obszernie w następnym foljontonie.

Wszak: „Częstochowa — Synom swoim“, głosi napis na frontowej ścianie Pamiątkowego kamienia.

— Masz św. na intencję Stom. robotników chrześcijańskich.
Dziś, w niedzielę w kościele św. Rodziny o godz. 10 rano będzie odprawiona Msza św. na intencję Stowaryżenia robotników chrześcijańskich, o cesm członków i wiadomości za naszym pośrednictwem i prosim o wzięcie jaknajliczniejszego udziału — Zarząd.

— Zebranie w sprawie kwesty na wpisy szkolne.
Zarząd Kół Kobiet N. Z. R., Zarząd Oddziału Marjańskiej i Zarząd Ogólna Robotniczego, zapraszają członków i członki oras sympatyków na zebranie w sali „Ogólna Robotniczego“, Krakowska nr. 13 o godz. 4 po poł. we wtorek 3 września w celu omówienia kwesty na wpisy szkolne dla młodzieży robotniczej szkół średnich.

Komitet sznaska miesiąc się będzie w sklepie p. Krakowskiego, II Aleja 24.

Wycieczka dzieci na Jasną Górę.
W dniu wczorajszym przybyła na Jasną Górę wycieczka dzieci z łomżyńskiego, prowadzona przez nauczycielkę szkoły p. Szańska. — Pięćdziesiątka składa się z 45-ciu dziećmi.

— Posiedzenie Rady miejskiej.
Jutro, w poniedziałek 1 wrz. o godz. 7 i pół wieczorem, odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej.

Porządek dziennej sąpowiada:
1) Sprawa objeżdżi;
2) Wnioski Magistratu w sprawie wydawania kartek na poradę bezpłatne do ambulatorium miejskiego.

3) Sprawa wycieku kominów.
4) Projekt regulaminu dla delegacji.

5) Wniosek rad. Federmana i tow. w sprawie sąsiad w dniu 27 maja br.

6) Uchwała Delegacji robot publicznych z dnia 17 i 6 b. r. o przyznaniu swrotu kosztów, poniesionych przez Radę Delegatów robotniczych od 6 i 2 do 1 i 6 br.

7) Wn. Mag. w sprawie podniesienia kosztu utrzymania chorych w szpitala tygodnikim do mk. 8,50 s dniem 1 i 7 roku bież.

8) Wniosek Magistratu o uchwalenie kredytu dla mikroskopistki przy Rzeźni Miejskiej.

9) Prośba sekwestratorów o podniesienie pensji.

10) O podniesienie opłaty dziennej do mk. 8 za leczenie położnic w lecznicy d-ra Nowaka.

11) Projekt konserwatora okręgowego Ministerstwa estaki — o utworzenie sekcji dla spraw kulturalno-artystycznych.

12) Sprawa podwyższenia pensji kierowników robot publicznych.

13) Wn. Magistratu o podniesienie kos-

On Tudu Śląskiego!

Wielki to światli cudli...
Złoty jest i trud —
Co kochała, trojga run
Złoty jest i trud —
Jeżeli jest, jego wiersz,
Młodość na się mierzył.

Bez tobą dobry Bóg!
Cóż by ci Krzyżak — wóróg
Polskości sadził kłam.
Przećwiczość wszelką złam,
B jesteś, jakoś był
Iej Polski drogi pyll!

Węc trsa ci jeszcze trwać!!
Naj przyjdzie twoja braci!
Danie rozniżę s pać.
Złoty jest i trud —
Pamięć w wierszach z rós
Dobrych wierszówi zdrzi!

Stanisław Warta,

KRONIKA

Kwesta na ubogą dźiatwó.

W niedzielę, w kościele, odbędzie się kwesta ulozona na rzecz ubogiej dźiatwó. Nie wątpliwy, że ofiarność osę społecznia na ten cel wzniósłoby po prostu sursumy strumieniem. Za pięć minut usłubierane podczas kwesty są ulozona dźiatwa otrzymania bezpłatny posiłek przyrządzony z darów amerykańskich.

Spółcześnieść nasze tyle razy wykazło serdeczne współczucie i ofiarność dla wynędzniałych rzesz naszej robotniczej, że komitet organizacyjny „Dzień ubogiej dźiatwó“ ufają postom'e w jak najpomyślniejsze wstąpił i wosy.

Opierz sprzedawcy sznaska i kwesty przed kościelnymi, w kinematografie, cukierkach i innych zakładach miejscowości publicznej, na tenże cel odbędzie się dziś w parku Staszycy wielka zabawa ledowa, urozmaicona programem orkiestry, loterią fantową i w p strakojami.

Mamy nadzieję, że w dniu dzisiejszym nie będzie ani jednej osoby w mieście, która przy najmniejszej chrobiez s faktami nie obdarzyła pań kwe ierzek. Każdy wosak s adaje spierze z ogromu odpowiedzialności, jaka ciąży na naszym społeczeństwie za utrzymanie przy tytuł i wychoźnie z zdrowiu tysięcy młodocianych i stot głodnych i bezdomnych.

Niechaj więc nikt nie uchyla się od spełnienia tego chybwałskiego obowiązku. Nie szesdywaliśmy ofiar na ten cel zbóżay!

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIEŁKA. □□□

Porozumienie na Górnym Śląsku wywołane przez wybuch wojny w wojnie społecznej polskiej. Popłynęły hojne ofiary na bandomy powstanie górnicze i na tywarość dla ich rodzin. Rozwinęto na całej linii intensywną akcję karoty: kwesty ulozona, zbiórki po domach — nie zaniedbano również użądzenia zabawy w parku, ile że obywateli łączymy przylętność osobistą z politykiem dla ubogich i głodnych.

W ub. niedzielę, gdy spojrzęłam na uśmiechnięte i sadowlone se ślabie i otoczenia twarce nadechnych kwiaterek, rozjądzających przybrany sielonia i chorągiewkami samochodem wojskowym, pomyślećm sobie, że jaśda samochodem stanowią wielką przylętność, ale byłoby rze oną bez porównania praktyczniejszą, gdyby szpas-bezany, szuywany na bezpelnowe-przejazdy, przeznaczony był lepiej na zwolnienie szosa i kartofli z pawlatu do Komitetu niezłania pomocy-górnicysskom.

W związku z zaburzeniem ulozona przed powiatem arestowane

tów utrzymywania w przytulku św. Antoniego do mk. 5 dziennie.

14) Sprawa pobierania mk. 50 za koszty pogrzebu.

W żydowskie ręce. Dom Znamierowskiej przy ul. Ogrodowej Nr. 11, w którym znajduje się hurtownia „Obrońca” w tych dniach przeszedł w ręce żydowskie. Czyn Znamierowskiej stawiamy pod przegrę publiczną.

Zebrań chześcijańskich robotników. Dziś, w niedzielę, o godz. 1 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego” odbędzie się zebranie organizacyjne Związku zawodowych robotników chześcijańskich, na którym przemawiać będą wybitni działacze na polu krzewienia oświaty i zdrowych zasad wśród robotników pp. Malinowski i Horowicz z Krakowa.

Zebrań reprezentantów Tow. Kredytowego. Dziś, w niedzielę, o godzinie 3-iej po południu w siedzibie Dyrekcji odbędzie się doročné zebranie reprezentantów Tow. Kredytowego m. Częstochowy.

Z Kooperatywy „Naprzód”. Kooperatywa Robotnicza „Naprzód” w Częstochowie (ul. Kościuski 37) zawiadamia swych członków, aby zgłaszali się z kwitami po odbiór legitymacji i książeczek udziałowych. Kooperatywa sprzedaje: sól, kaszę, herbatę, mąkę, skóry podszewiane, zapalki, mydelka i in.

Zapomogi dla bezrobotnych. Wczoraj o godz. 12-iej w poł. odbyła się w Wydziale Opieki Społecznej Wielkiego Nr. 14 konferencja delegata okręgowego p. Lucjana Szustra, p. Kraszewskiego i specjalnego delegata ministerjum pracy przy udziale pos. Piekarskiego. Delegat ministerjum oświadczył, iż 200,000 mk. przeznaczone zostały na jednorazową zapomogę dla bezrobotnych.

Od 1 do 15 września zapomogi dla bezrobotnych będą wydawane w produktach żywnościowych, a jednorazowa zapomoga 200,000 mk. przeznaczona jest na zapomogi w gotówce.

Dalsza pomoc po 15 września zależna jest od zatwierdzenia dodatkowego budżetu przez Radę ministrów.

Podziękowanie. Zona zabitego podczas ulicznych zaburzeń Zofja Bobrzyńska za naszym pośrednictwem składa serdeczne podziękowanie duchowieństwu, delegacjom robotniczym i łaskawym ofiarodawcom za okazane współczucie.

Teatr współczesny. Dyrektor teatru współczesnego Wł. Bienin-Bienin rozpoczyna z dniem 1 września b. r. stałe dojazdy do Częstochowy ze swoją trupą. Repertuar teatru wypełnia utwory najwybitniejszych autorów współczesnych. Zespół złożony z 20 osób — artystów scen krakowskich warszawskich i lwowskich. Pierwsze przedstawienie wypełnił arcywesoła krotochwila Kazimierza Glińskiego p. t. „Szalawitka”. Krotochwila ta obiegła niegdyś wszystkie sceny polskie ciesząc się olbrzymim powodzeniem

Występy Bronowskiego. Dziś w niedzielę, poniedziałek i wtorek odbędą się w cukierni p. Działacha występy znanego humorysty p. Bronowskiego.

Strzały do policjanta. Nocy wczorajszej około godz. 12-iej posterunkowcy Idzi Jupa zauważyli w pobliżu ul. św. Rocha jakiegoś podejrzanego osobnika, który na wezwanie policjanta, aby się zatrzymał rzucił się do ucieczki. Policjant strzelił w górę na postrach. Wówczas uciekający odwrócił się i dał kilka strzałów z brzońca do policjanta. Zarządzona obława nie dała żadnych wyników.

Nadmienić należy, że policja obecnie posiada stary system karabinów, które trzeba kwadrans nabijać, żeby raz wystrzelić. Dzięki temu właśnie bandycie udało się zbiedz bezkarnie.

Sądymy, że władze miejskie winnyby wniknąć w tę sprawę i zaopatrzyć policję w karabiny nowszego systemu. W obecných bowiem warunkach życie policjantów narazem bywa często na niebezpieczeństwo, ponieważ bandyci posiadają brzońca lub krótkie karabinki pięciostrzzałowe.

Nie było zatrucia chlebem. Z Urzędu lekarza miejskiego otrzymaliśmy następujący komunikat: W numerze 174 z dnia 12 sierpnia br. była smieszona notatka o otruciu chlebem z b. piekarni Cembrowskiego przy ul. św. Barbary nr. 15.—Oto jak już w swoim

czasie doniosłem, że chleb absolutnie nie zawiera żadnych szkodliwych dla zdrowia domieszek, jednakże dla więcej ścisłego zbadania tak chleba, jak i mąki przestaliśmy próbki takowych do Instytutu Państwowego badania żywności w Warszawie, w dn. 28 sierpnia otrzymaliśmy rezultaty badania za nr. 281 przy piśmie z d. 25 nr. 320 i 19 które w zupełności potwierdzają wnioski mego badania.

Lekarz miejski m. Częstochowy P. Parski.

Huczne wesole — a smutna noc poslubna.

Mieproszeni goście na weselu bandyty, który w więzieniu poderzał sobie gardło

W ub. niedzielę na Wycerspach Dolnych odbyło się wesole poszukiwanego oddawna bandyty. Marjana Pruska który dogoniamy związek przagnął „oszołdliwić” panią Helenę Bosakowską. Na wesole naproszonych było z górą 100 osób krowych, sąsiadów i znajomych, a w tej liczbie kilku „kolegów po fachu”.

Zabawa wzięła w siebie pełną. Wtem około 1-iej w nocy niespodzianie wargnęło kilku wyniadowców z poljeji kryminalnej, którzy aresztowali pana młodogo i kilku podejrzanych gości. W drodze pan młody korzystając z ciemności sibięgi i do piero na trasie dzień udało się poljeji uchwytać go w pewnej nocej kryjówce bandytów.

W ub. piątek Marjan Pruszek po przysnaniu się do liżanych napadów i wydaniu współników przestępstw i zbrodni, prosił podczas badania siedzącego sączelnika poljeji wywiadowczej, aby mu pozwolili wyjść na chwilkę na dwór. Guy bandyta wesoł do ustępu samkął gwałtownie drzwi i widocznie podłożony tam nosem poderzał sobie gardło. Wskutek jednak interwencji pilnującego go policjanta zamach samobójczy został naremoniony. Rannego w szyję prae-wieziono do szpitala.

Echa zabójstwa nauceyciela Kula-gowskiego.

W sprawie zabójstwa nauceyciela Kula-gowskiego otrzymaliśmy od p. Adama Bar-dzińskiego z Wilkowiecka następujące szczegóły:

Zabójca Wojtasiewicz, którego łącząły szlyte stosunki z zoną Kula-gowskiego był nie tylko kolegą po fachu, lecz nawet kuzynem zabitego. Po dokonaniu zabójstwa w osadzie leśnej Krzyżówce pod Międzmem Wojtasiewicz przyjechał do Zagórze pod Kłobuck, gdzie mieszka jego rodzina i tam udał się do pobliskiego lasu, w celu popelnienia samobójstwa.

S. p. Kula-gowski, jako szczerý pracownik i krzewiciel oświaty pozostał po sobie szczerý żal wśród mieszkańców wsi Wilkowiecka.

Na pogrzeb, który się odbył w dniu 27 bm. w sąsiedniej parafji Międzno, odległej o kilka wiorst, udali się prawie wszyscy mieszkańcy Wilkowiecka. W pogrzebie wzięła także udział Straż ogniowa i orkiestra amatorska.

„Hamlet” na ekranie. Obecnie w teatrze „Paryskim” demonstrowane jest wielkie arcydzieło filmowe inscenizowane według dramatu Szekspira p. t. „Hamlet”. W roli głównej występuje polska gwiazda kinematograficzna p. Helena Makowska.

Z teatru „Odeon”. Teatr „Odeon” demonstruje od soboty dramat życiowy ze słynną Polą Negri w roli głównej p. t. „Dzieje meżatki”. Wkrótce ukaze się wspaniały dramat „Szal” z Aslą Nielsen w roli głównej.

HAMLET

w Teatrze Paryskim.

Demonstrowany od dnia 30 Sierpnia r. b. Dramat pg. Szekspira, z polską artystką Heleną Makowską w roli Ofelji. Wytwórni „Cinéma”, w Rzymie, własności agencji „Cinéma”.

Hamlet w kinematografie?.. Kiedy usłyszałem, że obraz taki zrobiono, mimowoli uśmiech ironji przesunął mi się przez usta. Ten Hamlet, który przed laty jeszcze dziesięćciu był marzeniem każdego młodego aktora, a starsi pamiętają jeszcze przepych gry Wiskowskiej, Modzelewskiej w roli Ofelji młodzi zaś — Solskiej i Mrozowskiej — ten Hamlet który obiegł wszystkie sceny i najpóźniej nieraz artyści upadali pod brzemieniem tej roli — w kinematografie? A jednak na zachwalstwo to pokurbiła się wostka „Witworna „Cinéma” i ten kto z największym

niewdzięciem szedł Hamleta oglądać, po pierwszych znaczeń tracił niewdzięcznie, w dalszym zapomniał że to tylko miewo ruchliwy obraz, a w końcu wychodził zachwycony i zdumiony

Jeśli chodzi o technikę wystawy, o gre artystów, to Hamleta nie wystawił „nie będa Helena Makowska i Roger Roggeri. Artysty ci dali z siebie wszystko, prócz głosu. Lecz słowa których brakuje zastępują z powodzeniem „gestem. Gdy w scenie z Polonoziem, Hamlet wskazuje na książkę, każdy kto widzi gimnast Roggeri'a i gest jego — słyszy całe zniechcenie, całą melancholię, którą by inny artysta zamknął mówiąc: „Słowa. Słowa. Słowa”.

Roggeri, tragick wszech europejskiej miary, gdy w scenie z Polonoziem znajduje się „na tronle, w smutnym skurczu ust i głowy pochyla się i zamyka całą swą rolę, całą niedolę a zarazem i piękne niedołęstwo „kretowicza duńskiego, który rozmięszny duszą na słowa, nie mógł ich w czyn przekonać.

Artystka polska, Helena Makowska, w roli Ofelji — to wcielone wszystkie co się piękne, i czarem kobiety nazywa. Z takimi oczyma nie można być złą aktorką, nie można niebyć poezją. Widziałem wiele artystek w tej roli, które krzyżowały, dawały głębie jakimś modernistycznym szepceniem, rozbrajały fiedrowską zalotnością, Makowska jest ciębia głosu jej nie słychać, choć nieraz by się pragnęło i choć nie mówi nie, ona jest sprawdżawia Ofelja, taką jaką widzieć pragnął ją Szekspir.

Hamlet jest arcydziełem techniki kinematograficznej — gra Makowskiej i Roggeri'a arcydziełem sztuki i kultury aktorskiej. O dekoracyjnej stronie obrazu mówić nie trzeba, takich scen jak rozmowa Hamleta z duchem ojca, gdy przez ciało artysty grającego tę rolę widzi się skały i morze, lub scena gdy Ofelja w gąszczu kwiatów spotyka się z Hamletem — w kinie zobaczyć trudno. Pragnąc dać całosć najwierniejszą, w miejsce napisów oryginalny tekst w przewybornem tłumaczeniu Paszkowskiego. To podnosi wartość obrazu piętnemu dla sztuki.

Hamleta każdy kulturalny, widz zobaczyć powinien, jeśli nie dla samego dzieła, to dla przebarwnej gry Makowskiej i Roggeri'a.

Ostatnie wiadomości.

Polskiej Agencji Telegraficznej (Telegr. własne „Gońca Częstoch.”)

Nowe zwycięstwa wojsk polskich

Zajęcie Bobrujska, Ogromne zwycięzy z wojenną.

Warszawa. Komunikat sztabu generalnego wojska polskiego z dnia 29 sierpnia 1919 roku:

Front Litewsko-Białoruski: Na odcinku wschodnim atak naszej piechoty, skutecznie wspieranej przez oddziały czołgów, po raz pierwszy użytych w naszych operacjach doprowadził, po mimo kilku rzędów zasięki i silnych fortyfikacji do zdobycia dnia 28 b. m. miasta i twierdzy Bobrujsk.

Nieprzyjaciel odczuony na wschodni brzeg Berezyny, zniszczywszy mosty na niej, ostrzeliwał ogniem artylerji miasto, lecz został zmuszony do milczenia. Wzięliśmy 500 jeńców, 2 działka, kilkanaście karabinów maszynowych. Na odcinku Lunińca osiągnęły nasze oddziały po walkach linję Zyd-kowice — Preperów. Zdobyć nasza 8,700 żołnierzy, 15 dział, 86 karabinów dnia 8 do dnia 25 sierpnia: 50 oficerów, na froncie litewsko-białoruskim; 425 wagonów, 2 pociągi pancerne, 2 samochody pancerne i ogromną ilość karabinów ręcznych, amunicji artylerjijskiej i innej materjału wojennego.

Front Galicyjski i Wołyński: Spokój.

W z. Szefa Sztabu Generalnego HALLER, m. p. pułkownik

Stolica polski w obronie Gornego Śląska:

Zapowiedziany na piątek protest przeciwko niesłychanym gwałtom na Śląsku Górnym odbiś się szerokim echem we wszystkich niemal serech ludności czującej i mówiącej po polsku.

O godz. 2 po poł. na placu Teatralnym odbył się wiec, na którym po przemowie pp. Balińskiego, Paschalskiego i Zelwerowicza przyjęto rezolucję wzywającą Rząd Polski do zapobieżenia dalszym morderstwom i najszybszego przyłączenia Śląska do Polski. Po wiecu odbył się imponujący pochód do Belwederu.

W Belwederze delegacja pochodu rozmawiała z Naczelnikiem Państwa, który oświadczył:

„Ta wspaniała manifestacja, której dziś jestem świadkiem doda nam mocy do przyspieszenia rozwiązania sprawy Gornego Śląska w myśl najszybszych i waszych życzeń.”

Gdy pochód już opuszczał Belweder lotnicy włoscy szybująco stworzając ponad Warszawą manifestantów trójbarnym karabinkami z następującym tekstem:

„Włochy przesyłają grzeczności w imieniu oswoobodzonej i wolnej Polski, wyzwołonej z pod bity polskiej, barbarzyństwa rosyjskiego i błdy austriackiej”.

Około godz. 4 i pół pochód zawiązał się.

Wesele delegatów wieca między innymi Paderewski powiedział:

„Polaka się krew polska i niech błogosławiona krew polskiej krwi ofiara. Rzeczpospolita nie jest już tak niepomocną i rząd polski dzisiaj nie jest już bezsilny. Władze stoją na straży honoru Ojczyzny ma się do Ciebie przekonać, że mu nie wolno złamać traktatu postępowego, ratyfikowanego przez Sejm.

Rząd słowa nie złamie i dotrzyma przyrzeczeń, lecz naród cały winien okazać ludowi górnośląskiemu całą pomoc na jaką go stać.

Zatarg niemieckie amerykański w Gdańsku.

Paryż. Agencja Reutersa donosi z Kopenhagi, że w Gdańsku zawieszono starcie brojne pomiędzy marynarzami amerykańskimi i niemieckimi 24 ranni.

Dowódca Muślioki dowódca formacji.

„Kurier Poznański” donosi: Dowódca Wojska Naczelnego z d. 28 bm. mianowany został generał Józef Dowbór-Miskiewicz dowódcą frontu wielkopolskiego.

Humor i Satyra.

W pewnym ministerstwie. Święto zainstalowany „wosny” do interesanta: Proszę oddać łaskę.

— Interesant: Przecież jej nie mam.

— To niech pan idzie i przyniesie, bo tu taki przepiór: kto wchodzi — ma oddać łaskę.

Ofiary

Na Komitet niestena Doraznej Pomocy powstańcom na Górnym Śląsku.

Złożone w Redakcji „Gońca Częstoch.”

Wawrzyniak Stan. 50 mk. Sambor 20 mk. Zagwoda 20 m. Sklepy detaliczne wyd. sprawoz. Nr. 10 25 m. i Nr. 12 20 m. Aurelia Góles 10 m. Przejerman 10 m. Robotnicy fabryki Raków 10 kłofia mechanicznego 801 m. 65 fen. Robotnicy z ulicy Głomnej 60 m. Komisja Kontrolująca 25 m.

Wydział mech. kolej.—Foj Henryk 5 m. Wolki Jerry 5 m. Kuras Władysław 5 m. Wydział kondukt. kolej. Daniszewski 5 m. Felier 2 m. Wochna 10 m. Wajenczak 5 m.

Straż kolejowa—Sikora 1.75 fen. Szarpalik 2 m. Zielonka 2 m. 75 fen. Georger 5 mk.

Melasinka 20 mk. — Stacja Tokinowa składka od wszystkich wydziałów mk 104 rabli 44.

Na Skarb Narodowy. Bezimiennie wygrany zakład 5 mk.

Na żołnierza polskiego, z okazji szóstego powrotu z Rosji syna Feljona, Pomianowsy 50 mk.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogim nam zwiokom s. t. p.

Stefana Mikołajewskiego

składa serdeczne podziękowanie Rodzina.

PODZIĘKOWANIE.

Komitet Pogrzebowy przy Zarządzie Związku Dozorców Domowych składa serdeczne „Bóg Zapłać” tym wszystkim którzy brał udział w pogrzebie s. t. p.

Jana Bobrzyńskiego Członek Związku Dozorców Domowych który zginał tragiczną śmiercią i tym którzy jego ciału zaszli na swych barkach na miejsce wiecznego spoczynka, a szczególnie ja. Niedźwiędzkiemu za serdeczne przemówienie do biorących udział w pogrzebie.

Komitet Pogrzebowy.

Lucylda Moraw.

LETA RĘKA.

Przedkład z włoskiego W. B.

„Kochana piękna była! I pomyśleć, że wspaniałe Silyio Amati, Heliana Love, Renieri Lambertini, wszyscy dowodzą, że jest to ręka zmarłej, że jego marzenie było zależeństwem, a tylko on sam jeden uparcie, z przekonaniem niezachwianym, wierzył, że to jest ręka istoty żywej i dażył do znalezienia tej kobiety, poznania jej, ukochania, oddania jej swego życia. Był do tej pory człowiekiem zmiennym i jałowym, natura te jednak bywają najpodobniejsze do poddania się władzy wielkiego uczucia.

Długa kontemplacja tej ręki przepięknej rozogniła jego wyobraźnię, i nie mogąc opierać się nagłej pokusie zasiadł do napisania listu do Niej.

„Ukochana, Nie znam cię i ty mnie nie znasz; dla jedynak moja widziąca cię już dawno, gdy w godzinach udrewniał moralnych czywała kobiety. „Kobietę“, którą przyszła wypełnić poezją i słowami, próżnią i goryczą mego istnienia. Nie znam cię, ale, ja wiem, kim jesteś. Imię twoje jest mi znane zaledwie od wczoraj, nosisz imię Marij, Najczystszej wśród dziewic, imię święte dla mnie, mojej matki. Czy utworzysz, gdy wczoraj usłyszałam imię twoje, wyłała mi się. że je tylekroć już razy słyszałam, w najcenniejszych chwilach mego życia w sennych marzeniach dźwię-

czało mi tak często, tak oczekiwałam na nie, że wymówiłem je nieledwie równocześnie z tym, który mi je przynosił. Marjo! Marjo! gdzie jesteś, gdzie mam cię szukać? Gdzie będę cię mógł ujrzeć, zgiąć przed tobą kolana, ucałować kraj twej białej szaty i powiedzieć ci: „Pani oto sługa twój.“ Czyż nie byłoby białą ubraną owej nocy letniego, gdy cię dostrzegł przy świetle ognia sztucznych na placu Venezia, kiedy podniosła się w swym stroju niewiomeści, aby mi rzucić kwiat i uśmiechnąć się do mnie tak boleśnie i spojrzeć na mnie oczami tak pełnymi smutku i dumy? Marjo! Marjo! jam cię gonit owej nocy pędząc, jak szalony za twoim pozwołem, gdy twoje drogie zjawisko oddalające się coraz bardziej rozszalało moje serce, które unosiłaś ze sobą, pozostawiając mnie samego, wykołojonego, na bezdrożu! Ale jesteś tu w Londynie, w pobliżu mnie, w pobliżu mego czci i uwielbienia, może jutro ujrzę cię znów, droga duszo moja, moja siostry, moja ukochana władczyni nieznana, moja piękna, nieszczęśliwa, zblała! Oh, jakież długie, bolesne opowieści wyczytałam w twoich oczach, w owem spojrzeniu, jakież męczarnie zadawane ci przez tego potwora, który strzeże, więzi, pozbawiając powietrza, wolności, miłości! O jakież dużo płakać musiałaś Marjo! Jakie potoki łez musiałaś przyciemniać twe oczy, zatrzuwać goryczą krew twoją i zaznaczać się w wieczystej bładości twojego oblicza! Jakże musiałaś cierpieć! Kiedy pomyśle, że podczas gdy ty cierpiałaś, w cza-

sie ubiegłymi, ja nieznany, daleki, zażywałem uciech, przyjemności, dostatków — wyrzucam sobie te chwile czcze i bezmyślne i boleje nad tem, że cię poznałem tak późno.

Marjo, czy zapóźno? Nie, gdyż życie rozpoczyna się dopiero z miłością, jeżeli będziesz moja, jeśli zdołam wyrwać cię z rąk ohydnego potwora, w którego mocy jesteś, życie twoje odródzi się w całej pełni piękności, siły, młodości.

Oh Marjo, Marjo, na moich piersiach wypłaczesz wszystkie łzy, których jeszcze nie wypłakałaś, a ja osuszę je wolno, ucałuję twoje piękne włosy; twoje piękne czarne oczy, które tak słodko, tak smutno na mnie patrzyły wtedy, na placu Venezia! Chocby miał umrzeć odbiorę cię Marcusowi Henner! Jeśli zgine, to przynajmniej wpierw zgładzę okrutnego garbatego, twoego kata i odzyskasz wolność. Ja... będę szczęśliwy umierając dla ciebie. Komuż bo się przyda to życie moje! Komuż było ono potrzebne do tej chwili? A czyż może być konieczne piękniejszy jak umrzeć dla ciebie, duszo moja?

Kim jesteś? gdzie jesteś? kto jesteś? Nie wiem. Wiem jedno, że ja sam tylko wierzyłem w twoje istnienie, gdy inni utrzymywali, że to marzenie, zależeństwo: wiem że ja sam tylko upierałem się w szukaniu ciebie wszędzie, ufając twemu cudnemu zjawisku i odnajdując cię żywą, nareszcie! Wierzyłem w cień twój, Marjo! Któryż zakochany miał podobne przeczucie?

Któryż zakochany rozpoczynał kiedy, od ukochania wizji, wytworu wyobraźni, ślubował wierność cieniowi, ślubował miłość widmu? Ja! bo czułem, że istniejeś Marjo. Uczułem od pierwszej chwili, gdy zobaczyłam twoją rękę.

Marjo, Marjo, tę rękę, która znalazła się w moim posiadaniu tak dziwnym trafem, oddostała moim oczom, powierzona moim ustom, przechodząca tak niezwykle koleje, tę rękę. Marjo, ja kocham bo jest twoja, bo jest częścią cię, bo ja drzę przed nią ze zgrozą i oburzenia na myśl o tym nieczym ohydny potworze, który cię okaleczył? Boże! Boże, jakież młot mam zadać temu bandycie, okrutnikowi złoicyńcy by ukarać go za tę zbrodnię wyrafinowaną? jakież tortury mam nań wymyślić, aby cierpiał tysiącokrotnie bardziej niż tyś cierpiała biedna, nieszczęśliwa istoto? Ta ręka Marjo, to ręka droga i słodka odłączona tak nie ludzko od twojego pięknego ciała, odłączona kto wie z jakim okrutnym zamiarem, ta biedna biała ręka ozdobiła na klejnotami, które ja okrywałem pocatunkami i łaźni, ta ręka woła o pomstę do Boga! Jesteś wierząca, jesteś bogobojna, Marjo, ja również mam wiarę, ale jemu przebaczyć nie możesz jak Chrystus przebaczył swoim śpiącym, bo Chrystus był Synem Bożym, a ja tylko jesteśmy ludźmi z krwi i kości, i nie potrafimy przebaczyć temu, który godzi na nasze życie.

(D. c. n.)

Dnia 31 Sierpnia r. b.
W Parku Klubowym w Rakowie
 odbędzie się
WIELKA ZABAWA LUDOWA
 Konkursy, loteria fantowa, poczta, słup szczęścia, wysługi w pięciu odmiannach.
 Nagroda za utrzymanie największej liczby kart w poczcie.
 Orkiestra miejscowa. Bufet na miejscu.
 Wejście 1 mk.
 Dochód na Bibliotekę Robotniczą i na powstańców Górnego Śląska.

ANONS!

Teatr Współczesny

pod dyrekcją Wł. Bieni-Bielenia

rozpoczyna stały sezon w poniedziałek dnia 1 września w sali kina „POLONIA“
 Odegraną będzie 5 cto aktowa komedia K. Głuskiego p. t. „Szalawit“

W cutierni Jackowskiego
 w niedzielę 31 sierpnia, poniedziałek 1 i wtorek 2 września r. b

3 gościnnie występy
króla humorystów polskich
B. Bronowskiego.

Wejście bezpłatne, natomiast dolicza się 15% do rachunku. **Początek o godz. 8.30 w.**

Restauracja „APOLLO”

po zmianie zarządu, poleca trunki wyborowe jako też pierwszorzędną kuchnię. — Bufet obficie zaopatrzone w rozmaite zakąski sezonowe.

Obiady ze 4 dań od 12³⁰ do 3-ej po 6 mk.

KONCERTY ORKIESTRY DAMSKIEJ.

Obwieszczenie.

Niniejszym obwieszcza się, że dnia 31 sierpnia rozpoczyna się przy Państwowych Urzędach Pośredniczących Pracy rejestracja inwalidów cywilnych.

Rejestracja ta, mająca na celu zorganizowanie Opieki państwowej nad inwalidami cywilnymi, obejmuje:

- 1) Cywilnych inwalidów wojny ubiegłej t. j. osoby nie wojskowe, które doznały uszkodzenia na zdrowiu na skutek bezpośrednich działań wojennych, lub zarządzeń władz wojskowych
- 2) Inwalidów pracy t. j. pracowników wojennych, którzy zostali pokaleczeni w zdrowiu na skutek wypadków nieszczęśliwych przy pracy, lub w związku z pracą.
- 3) Najbliższe rodziny pozostałe po tych inwalidach.

Dla zarejestrowania się inwalidzi cywilni względnie rodziny po nich, winni są zgłosić się osobicie lub przez osoby d. tego upoważnione do najbliższego ze względu na miejsce zamieszkania Państwowego Urzędu Pośredniczącego Pracy z dokumentami osobistymi, oraz dotyczącymi ich stanu materialnego wypadków, które spowodowały uszkodzenia na zdrowiu, potwierdzonymi przez odpowiednie władze państwowe względnie samorządowe.

Inwalidzi wojenni są z rejestracji bezwarunkowo wykluczeni.

Ministerstwo Pracy i Op. Społecznej.

Rejestracja inwalidów cywilnych odbywać się będzie z dniem 31 Sierpnia r. b. w Wydziale Emigracji przy Państwowym Urzędzie Pośredniczącego Pracy i Opieki nad Wychodźcami III Alja 48.

Warszawa, dnia 29 Sierpnia 1919 r.

Członkowie Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych Polskiego Koła Częstochowskiego proszą wszystkich uczestników zarówno urzędników jak i robotników o jaknajwcześniejsze przybycie w dniu 1 Września w Poniedziałek o godz. 5 po poł. do lokalu stacji „Wyzwolenia“ na przedwstępne zebranie na którym będą rozpatrywane sprawy wielkiej wagi, dotyczące Związku i Kooperatywy a blisko obchodzące ogół uczestników.

CHLEB.
 Sprzedaż chleba na kupon nr. 16 - 18, zostaje przedłużona do dnia 4 września włącznie.
Wydział Aprowizacyjny.

Moblie
 kredensy, stoły, krzesła, szafy, biuła, garnitur meblowy, lustro, kłódka pesonach przytępiłszy peleson skład Mobli ul. P. Marji Nr. 12. 1082-

Kartofle
 na składzie hurtowym i detalicznym u S. Sochańskiego 11 Alja 42.

Na maszynach
 sanka pisania, wykłady pisma piętnego, stenografii, buchalterji, korespondencji, Kosciuszki 22, Nowicka 149-

Poszukuje
 posady sklepowej Kod. cinniki 39 J. Klaklik.

Pilniki
 w najlepszym gatunku poleca skład uszupku konusonych W. Nowicki dawniej Stajewski Alja Nr. 33.

W Dowództwie
 Policji jest do odebrania 666.

Z powodu
 wyjazdu jest do sprzedania: konsola wraz z lustrem grubo szlone, antyk, styl ro-oco; oras meble mahoniowe, zupełnie świeże, Wład. A. Zieliński ul. Zelazna 11 u państwa Weber.

Do sprzedania
 różna sprzęt kuchenny oraz stół biurowy i tablica do bilardu Jasnogórska 40

Okazyjnie
 Aparat kinematograficzny podróży z oświetleniem i obrasami sprzed Wielńska 4 Kujawski

Rower
 w dobrym stanie do sprzedania z nowymi oponami cena 450 mk. III Alja 48

Dla
 kieratu na kopalinę poszukuje się 6 ton na 3 zmiany po 3 tonach na 6 godzin, Oferty pod Cz. T. 19 do red. Gońca.

Sklep
 spozycy do odstąpienia w dobrym punkcie Władomoc Rysak Wielniński 33 w sklepie 2338-

Zgubiono
 portfel zawierający 30 mk gotówki, listy oraz paszport julemiecki wyd. na nazwisko Piotra Nabiałek Somowa 10 Ost. G-ost 2310-

Rower
 istół rozkładany sprzedania Zelfana Nr. 11 (na prawo)

Zgubiono
 paszport wyd. na narw Stanisława Kowalski

Poszukuje
 sejsjia sklepowej Wład Barbary 8 u p. Tatarczak

Piekarnia
 do wynajęcia zaraz w Nadzeczna 12

Przyjmuje
 zamówienia do moczenia szoba, młoczną sirokomłazną na prostą sirokom, lokomobila motocyklowa, która wymalca wybiło i czysto. Przyjmuję zamówienia od najmniejszych ilości szoba. Wład. Warszawa 31 Zykwiński

Lokomobila
 6 H. P. polowa wraz z nowoczesną młoczną do sprzedania zaraz w Bór Gawlikowski.

Miody
 sładaj czlowik poturkuje jakiegokolwiek rodzaju, wymagała stronec, oferty w adm. dia W. P.

Olejarz
 do sprzedania em wybiłki takowe warczak gładziki tak również przyjmują wszelkie roboty w zakresie siusarstwa wiodące ul. Krakowska Nr. 22.

Pokój
 słoneczny, umalowany, z oświetleniem II Alja 41 m. 4, d. wynajęcia.

Do sprzedania
 dom, folwark i gospodarstwo wlad. ul. Nowosielska Nr. 8 Cierpisz

Potrzebny
 dozorca domk od zaraz Wielnińska 28.

TEATR LUDOWY
 przy ul. Krakowskiej 13. 1

w niedzielę dnia 31 Sierpnia r. b.
Po raz pierwszy!

ZACZAROWANE KOŁO

Basa dramatyczna w 5 aktach utworu Lucjana Rydla, Orkiestra własna. Szczegóły w programach.

Ceny miejsc od 1 mk. 50 t. do 3 mk. Początek o godz. 8 i pół, koniec o godz. 10-ej wieczorem.

Popierajcie wyroby swoich!
Oszczędzajcie. Obuwia!
 najlepsza pomadka do obuwia

BUT

Wszystkie, nadaje ładny połysk i wtaś cłwy kolor.

Wyrobu Chemicznej fabryki **WELIKS KRAJA i S-ka**
 ul. św. Kazimierza № 6.

POLECA Pomadki do froterowania podóży, atramentu do skóry i drzewa i t. p.

Ogólne Zebranie.
 W niedzielę 31 b. m. o godz. 1 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego“ odbędzie się zebranie ogólne członków polskich związków zawodowych robotników chrześcijańskich, na które przybędą z Krakowa działacze społeczni. Zarząd „Ogniska Robotniczego“ zaprasza wszystkich którzy chcą należeć do Związków Zawodowych robotników chrześcijańskich

Każdy
 ogłaszający się zdobywa

przeświadczenie, że anons w drobnych ogłoszeniach naszego pisma, Przy pomocy kosztach przynosi pożądany skutek.

Teatr „ODEON”

Dla dzieci wejście wzbronione!

Program od soboty 30 sierpnia do środy 3 września.

Sensacja!

Pierwsze arcydzieło nadchodzącego sezonu.

Sensacja!

Wspaniały dramat życiowy w 5-ciu aktach p. t.

Dzieje mężatki...

ze słynną gwiazdą kinematograficzną **POLĄ NEGRI** w roli głównej.

W akcie 4-ym POLA NEGRI odtańczy słynny „Taniec apaszów”.

Z powodu nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu **ceny miejsc podwyższone o 50 fenigów.**

Amos: Największa i najznakomitsza gwiazda kinematograficzna, królowa ekranu **ASTA NIELSEN**, wkrótce ukaże się w potężnym dramacie życiowym Augusta Strindberga p. t. **„SZAŁ”**

Po powrocie z Warszawy poleca ostatnie modele paryskie kapeluszy damskich

Chrześcijański Magazyn **N E C E L**

III Aleja № 48.

Dr. Stefan Purski
choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć 8—11, 3—7
KILIŃSKIEGO 5.

DOKTOR
Józef Kluczewski
b. ordytor uniwers. ginekolog, kliniki w Kazaniu
choroby wewnętrzne i kobiece.
PRZYJMUJE:
ul. Panny Marii Nr. 22, od godz. 5—7 wiecz.

Doktor med.
E. Petrykał
b. lekarz kliniki Prof. LESSEPA
Choroby skórne i weneryczne.
przyjmuje od 8—10 rano i od 3—7 godz. wiecz.
w Częstochowie.
ul. Gen. Dąbrowskiego (Szkołna) 61 piętro

Dr. K. Kujawa
Choroby płuc i serca.
ul. Kościuski (Teatralna) 37 m. 2.
Przyjmuje od 8—5.

Duże przedsiębiorstwo w Częstochowie poszukuje możliwie od zaraz **rutynowanego buchaltera.**
Szczegółowe oferty wraz z odpisem świadectw i podaniem warunków skierować do Adm. „Gońca” sub. „B. P.”

DOKTOR
W. K a h i
Choroby kobiece i akuszerka
przyjmuje od 1 do 4.
ul. Dąbrowskiego (Szkołna) 5 II piętro.

English Lessons
Leçons de Français
Zapisy 2 Aleja 36 m. 17.

Klasyczna Szkoła Tańców
K. KOSTECKIEGO
b. art. bal. Teatr. Rząd. Warszaw.
Zawadzim W. P., że lekcje wykładowe w kmpietach, rozpoczynają się z dniem 2 Września, Zapisy przyjmuje codz. od 10—12 i od 8—6 wiecz. w lokalu Stow. I Aleja 9. Lekcje ogólne w Czwartki, Niedziele i Święta. Lekcje wykładowe we wtorki i piątki. Początek od godz. 7-ej wieczorem.
— — — Udzielam specjalne lekcje w zakładach naukowych. — — —

KURSY BUCHALTERYJNE
E. Zalcmanówny
SZKOŁNA N 7.
Lekcje rozpoczynają się 1 Września. Zapisy i informacje codziennie od 1 do 4 p. p.

Niniejszym podaje do wiadomości Sz. Odbiorców, że wyłączną sprzedaż na pow. Częstochowski najlepszej pasty do obuwia
„POMALIN”
powierzylem [Stow. „Obrona” Częstochowa, Ogrodowa 11.
Z pozdrowieniem **Stanisław Fiszer** Warszawa.

Dom Handlowy!
Zdzisław Rylski
Częstochowa, II Aleja 20
Składy - Krakowska 40.
Telefony: biura 1-88
składów 1-87

Płytki terakotowe (do wykładania podłóg, ścian i bram) smar do wozów, Tevotte'a, smoła, papa, karbolineum, masa klejowa (klebemasse) i pak, cegła ogniotrwała (wytrzymująca temperaturę do 1790 st. C.) i budowlana, oleje mineralne (cylindrowy, maszynowe i gazowy) cement, wapno, dachówki **stałe na składzie.**

Szkoła froeblovska
oraz Kursa Ochroniarskie
Stanisławy Ligęzówny
w Częstochowie, ul. Kościuski 9
Zapisy od 16 Sierpnia w godz. od 9 12 i od 3—5 po południu. Egzamin wstępny 1 i 2 Września, a początek lekcji 3-go Września.

Kooperatywa „Jedność”
w Częstochowie.
W tygodniu bieżącym są wydawane na własne kupony następujące towary:
na kupon nr. 15 mydła angielskiego 1/2 f. za 1 Mk. 60 f.
„ „ 16 kawy palonej 2 f. 45 f.
„ „ 17 papierosów 20 sz. za 3,00
Chleb bez katek po cenie 1 Mk. 10 f. za funt.

Szkoła Muzyczna
L. WAWRZYNOWICZA
Centralna 6, m. 6.
Zapisy przyjmowane są codziennie.

Wypróbowany środek przeciw reumatyzmowi! p. b. **Expeller Częstochowski**
z wieloletnią
wyrub opiekun A. WŁOSIŃSKIEGO
Igdąc wszędzie.

Dystans 3 Inspek
1-go Wydziału Drogow
Polskich Kolei Państw
wzywa firmy szklarskie do sk ofert na roboty przewidywane w bie Dystansu w najbliższym czasie.
Zapłata za oszklenie będzie za 1 metr. 2, za okotowanie za 1 m.
Oferty należy kierować do Dyst. 3 ul. Kościuski № 32.

Dr. TOMASZEWSKI
W ALA W 68.
powrócił
Choroby wewnętrzne, kobiece i dziecięce.
Przyjmuje od 9—12 i 4—7.

S-TROIOI
Fortepianów i p
T. Tyflews.
ul. Wąły Nr. 1
posrepczy przy kupni i sprzedaży takowych.

Lekarz-Dentysta
Michał Grejnie
ul. Panny Marii (I Aleja) 21
Przyjmuje codz. od 9—1 i 3—7

DOKTOR
Paweł Broniatowski
UL. PANNY MARIJ Nr. 21 (II Aleja)
obok Teatru Paryskiego.
Choroby weneryczne i skórne.
Przyjmuje od 9—12 i 4—7 po południu.
Panie od 12—1 w południe.

Lekarz-Dentysta
Artur Broniatowski
ul. Panny Marii Nr. 8 (I Aleja)
Przyjmuje codziennie od godziny 9—1 3—7 wiecz.